

ROZLIŠENIE CESTY PRE VAŠU DIECÉZU

Navrhované body na zváženie

Synoda je pre každú diecézu pozvaním, aby sa vydala na cestu hlbokkej obnovy, ako ju k tomu inšpiruje Boží Duch svojou milosťou. Ako sa uvádza v *Prípravnom dokumente*, synoda uvažuje nad hlavnou otázkou: Ako sa dnes v Cirkvi uskutočňuje naše „spoločné kráčanie“ synodálnym spôsobom? K akým krokom nás Duch pozýva, aby sme rástli v našom „spoločnom kráčaní“?

Odpoveď na túto otázku sa hľadá prostredníctvom *sensus fidei* celého Božieho ľudu. Keďže v každej diecéze je situácia jedinečná, aj cesta hľadania, podpory a získavania plodov tohto *sensus fidei* bude jedinečná.

Smernice synody nám vo všeobecnosti pripomínajú, že:

- jej cieľom je zabezpečiť účasť čo **najväčšieho počtu účastníkov**, aby bol vypočutý **živý hlas celého Božieho ľudu**;
- to nebude možné, ak nevyvineme osobitné úsilie, aby **sme aktívne oslovili ľudí tam, kde sa nachádzajú**, najmä tých, ktorí sú často vylúčení alebo sa nezapájajú do života Cirkvi;
- sa treba jasne zamerať na účasť **chudobných, marginalizovaných, zraniteľných a vylúčených**, aby sme počúvali ich hlasy a skúsenosti;
- synodálny proces musí byť **jednoduchý, prístupný a ústretový** pre všetkých.

Samotné plánovanie takéhoto procesu je už začiatkom synodálnej konverzie! Nižšie sú uvedené niektoré navrhované body, ktoré môžete použiť pri rozlišovaní cesty pre vašu diecézu. Diecézny referent (referenti) a synodálny tím spolu s biskupom by ich mohli spoločne prediskutovať:

1. Ktoré body po prečítaní *Prípravného dokumentu* a *Vademéka*, spojenom s modlitbou a reflexiou, nami najviac hýbu alebo nás rozochvievajú? Prečo?
2. Voči ktorým skupinám ľudí v našej diecéze cítime potrebu vyvinúť osobitné úsilie, aby sme ich oslovili?
3. Aké sú účinné spôsoby ako ich osloviť? S kým môžeme spolupracovať?
4. Aká je úroveň skúsenosti, alebo pripravenosť a zručnosti ľudí ohľadom synodality? Aké sú relevantné synodálne procesy v nedávnej minulosti, ak nejaké boli?
5. Aké existujúce štruktúry sú v našej diecéze dostupné, aby uľahčili čo najširšiu účasť? Aké vylepšenia by boli potrebné v týchto štruktúrach, aby boli pre synodalitu viac efektívne?
6. Aké nové alebo kreatívne štruktúry a procesy by sme mohli vyskúšať?
7. Aké významné faktory v našom miestnom kontexte môžu ovplyvniť náš synodálny proces? (napr. vážna pandemická situácia, politický konflikt, prírodná katastrofa, nedávne miestne synodálne procesy, atď.)
8. Na ktoré aspekty synodálnej otázky by sme sa mali zamerať, ak vôbec na nejaké? Prečo? V ktorých aspektoch synodálneho obrátenia je možné, že Duch Svätý pozýva našu diecézu k obráteniu?

Niektoré diecézy sú už zapojené do synodálnych procesov na miestnej, národnej alebo kontinentálnej úrovni. V posledných mesiacoch k nim patrí Cirkevné zhromaždenie v Latinskej Amerike a Karibiku, Plenárna rada v Austrálii a synodálne cesty v Nemecku a Írsku. Federácia ázijských biskupských konferencií je tiež uprostred osláv svojho 50. výročia. V niektorých diecézach môžu tiež prebiehať procesy diecézneho pastoračného plánovania alebo si pripomínajú špeciálne výročia.

Synoda 2021 – 2023 nemá tieto existujúce slávenia a synodálne procesy nahradiť, ale doplniť. Koniec koncov, je to ten istý Boží Duch, ktorý vedie a premieňa Cirkev, či už na miestnej, regionálnej alebo globálnej úrovni. Diecézna fáza synodálneho procesu 2021 – 2023 je teda príležitosťou hlbšie načúvať hlasu Ducha, posilniť spoluúčasť a dosah, zlepšiť kvalitu dialógu, rozlišovať o ďalších otázkach, posilniť obrátenie v postojoch a zručnostiach a oživiť zmysel ľudí pre spojenie medzi miestnou, regionálnou a globálnou cirkvou.

Nasleduje niekoľko otázok na zamyslenie ktoré môžu pomôcť pri rozlišovaní cesty pre diecézu, v ktorých prebieha pastoračné plánovanie, diecézna synoda alebo iné podobné konzultačné procesy:

- Aký bol rozsah spoluúčasti?
- Aké milosti a ovocie ste okúsili?
- Čo sa dá zlepšiť? Aké boli nedostatky?
- Aké rozhodnutia, návrhy, podnety alebo kľúčové body vyplývajúce z nedávneho procesu by bolo vhodné ďalej premýšľať, viesť o nich dialóg, rozpracovať a prijať ich medzi ľuďmi?
- Aké nové otázky alebo ďalšie témy je potrebné zvážiť, najmä v súvislosti s témou spoločenstva, spoluúčasti a misie?
- Aké nové spôsoby dialógu a komunitného rozlišovania sa môžu ľudia naučiť a uplatniť v ďalšej praxi?

- Aké ďalšie skupiny ľudí možno osloviť, najmä na najnižšej úrovni a na periférii?
- Ako inak by mohla diecézna fáza synody 2021 – 2023 vytvoriť dobrú príležitosť na napredovanie v tom, k čomu nás Boží Duch pozval počas nášho nedávneho synodálneho procesu?

NAVRHOVANÉ NÁSTROJE NA REFLEXIU, ZDIEĽANIE A HĽADANIE ODPOVEDÍ NA OTÁZKY SYNODY

Nižšie sú uvedené niektoré nástroje na premýšľanie, zdieľanie a hľadanie odpovedí na otázky synody. Niektoré z týchto nástrojov sú vhodné najmä pre deti, mládež a ľudí uprednostňujúcich prístupy, ktoré sú jednoduché a ľahko sa s nimi stotožňujú.

Naratívny prístup: Rozprávanie alebo písanie vlastného príbehu viery a cesty s Cirkvou

Vlastný životný príbeh. Ľudia môžu byť vyzvaní, aby vyrozprávali svoj príbeh, svoj pohľad na vieru, spôsob, akým sa snažili zaujať svoje miesto v Cirkvi. Počas diecéznej alebo národnej syntézy by sa malo dbať na to, aby sa tieto príbehy nečítali ako jednoduché svedectvá, ale aby cez ne bolo vypočuté to, aké cesty sa otvárajú pre miestne cirkvi.

Text nápomocný pri zdieľaní. Môžeme vyzvať malú skupinu ľudí, aby napísali spoločný text; iné skupiny ľudí reagujú na tento text a komentujú ho zo svojho každodenného života. Tento spôsob sa dá aplikovať aj na vzájomné počúvanie životných príbehov, o ktoré sa možno podeliť so skupinami ďalších ľudí. Všetky tieto vyjadrenia môžu otvoriť oči aj iným kresťanom, pokiaľ ide o misiu Cirkvi a jej schopnosť „osloviť každého“.

Hľadanie správnych slov. Účastníci môžu byť vyzvaní, aby povedali, čo v nich slovo Cirkve vyvoláva, alebo aby vymenovali slová, ktoré vystihujú, čo značí „kráčať spolu s Ježišom“ (možné preklady synodality), a potom slová, ktoré sú v protiklade k „spoločnému kráčaniam“; následne ich možno vyzvať, aby vysvetlili, prečo ich napadlo to či ono slovo. Účastníci si potom môžu vybrať, ktoré slová sú podľa nich najdôležitejšie a najvhodnejšie na vyjadrenie posolstva skupiny.

Používanie obrázkov a umeleckej tvorby

Komunikácia prostredníctvom obrázkov. Ľudia sú vyzvaní, aby našli rôzne obrázky, ktoré najlepšie vystihujú, čo pre nich znamená spoločné putovanie v Cirkvi. Účastníci sa môžu potom podeliť o to, prečo si vybrali práve tento obrázok. Na základe tejto výmeny názorov môže byť napísaný spoločný text.

Individuálna alebo spoločná umelecká tvorba. Ľudia sú vyzvaní, aby nakreslili obraz Cirkvi, v ktorej spoločne kráčajú, a sú požiadaní, aby sa k svojej kresbe vyjadrili. Ľudia môžu tiež spoločne vytvoriť umelecké dielo, ako spôsob vizuálneho stvárnenia Cirkvi alebo ich miesta v nej. V každom prípade sú účastníci po vytvorení diela vyzvaní, aby sa podelili o to, čo vytvorili; ich komentáre, rovnako ako ich vytvorené diela, sa potom môžu odovzdať ďalej.

Spoločné písanie. Účastníci majú napísať príbeh, báseň, modlitbu, žalm alebo pieseň, na tému „kráčať spolu s Ježišom“ alebo „kráčať spoločne v Cirkvi“. Tento text sa dá chápať ako aktualizácia vybraných úryvkov z evanjelií alebo Skutkov apoštolov. To, čo napíšu, môže byť odovzdané ďalej tak, ako je. Môže sa to tiež predniesť počas synodálnych slávení (napríklad ak je to pieseň, môže sa spojiť s tancom na synodálnom slávení).

Zahrajte si to spolu. Skupina účastníkov môže napísať krátku hru, ktorá vyjadruje, čo znamená „kráčať spolu“ v Cirkvi – prečo je to dôležité, prečo je to ťažké atď. Tento príbeh potom môžu zahrať a predviesť na synodálnom zhromaždení.

Prístup založený na Písme

Zdieľanie evanjelia. Božie slovo inšpiruje a osvecuje našu spoločnú cestu, dáva nám pokrm pre vzájomné zdieľanie sa na ceste. Účastníci sú vyzvaní, aby sa vyjadrili k postojom postáv a reagovali na ne; možno sa ich opýtať, či im konkrétne Ježišovo gesto alebo slovo pripomína alebo osvetľuje niečo z ich každodenného života. Potom môžeme hľadať, ako konkrétny úryvok evanjelia obnovuje náš spôsob života v Cirkvi. Môžeme napríklad čítať Mk 10, 46–52 a všimnúť si postoje jednotlivých postáv a čo nám pripomínajú v Cirkvi, ako ju poznáme. A potom si všimneme, ako Ježiš dovolí vylúčenému Bartimejovi kráčať ďalej s ostatnými. Podobne sa môžeme modliť nad úryvkom z Lk 24, 13–35, kde vidíme, ako Ježiš na ceste do Emauz premieňa sklamanie učeníkov na misijnú radosť a dynamizmus, a kde spôsobí, že v nich zahorelo srdce, keď s ním kráčali po ceste. (Porov. Poznámku Centra Sèvres o hlase chudobných)